

Összegezve: változatlanul azt kérem, hogy a benyújtott határozati javaslatot és az így, a bizottság által megfogalmazott jelentést fogadja majd el a parlament.

Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormány-pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Az általános vitát lezárom. Mivel az előterjesztéshez módosító javaslat érkezett, a részletes vitára bocsátásra és a részletes vitára következő ülésünkön kerül sor.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **megemlékezés napja, a kuláküldözések idején tönkretett magyar gazdákról szóló országgyűlési határozati javaslat általános vitája** a lezárásig. Varga László, KDNP-s képviselő önálló indítványát H/4484. számon megismerheték. Most az előterjesztői expozé következik.

Megadom a szót Varga László képviselő úrnak, a napirendi pont előadójának, 20 perces időkeretben.

VARGA LÁSZLÓ (KDNP), a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Képviselőtársak! A vita után úgy gondolom, hogy emlékezzünk, mert ennek a határozatnak a célja az, hogy megemlékezzünk azokról, akik az elmúlt hetven esztendő során sokat szenvedtek: hátrátételt, nyomorúságot.

(22.30)

1948. augusztus 20-án Rákosi Mátyás Kecskeméten mondott egy beszédet. Ezt a beszédet mint kisdíák én is hallottam, és akkor hallottam életemben először azt a szót, hogy kulák. Amikor hazamentem, megkérdeztem édesanyámat, hogy milyen szó ez. Ő sem tudta. Egész másra gondoltunk mind a ketten. De aztán megtanultuk, és nagyon sokan megtanulták, hogy mit jelent ez a szó, hogy kulák, hisz ettől kezdve indult el módszeresen a magyar falu és város, mezővárosok középparasztóságának üldözése, munkájuk lehetetlenné tétele. Huszonöt kataszteri holdat, nem hektárt, hanem kataszteri holdat meghaladó tulajdon, vagy öt hold szőlő vagy gyümölcsös, vagy cséplőgép, vagy malom tulajdonosa felkerült a hírhedt kuláklistára.

Elindult az, amit ma már nem tudnak fiataljaink, ha azt hallják, hogy padláslesöprés. Nem a tavaszi nagytakarításról volt szó, hanem arról a szörnyű beszolgáltatási rendszerről, amikor a fejadag mennyiségű gabonát is le kellett adni, és a családnak nem maradt a mindennapi kenyérre valója sem.

Falusi lelkipásztorként - illetve már azóta város - találkoztam nagyon sok olyan középparaszt gazdával, aki egy életre megnyomorodott ebben nemcsak azért, ami vele történt, hogy elhurcolták, hogy megkínózták, hanem inkább azért, mert elűzték a gyermekeiket. Ugyanis nemcsak a lakásukból rakták ki őket és telepítették be egy melléköpületbe, kiskonyhába, hanem a gyermekeiket nem vették fel iskolába, az osztálykönyvben ott volt minden gyerek neve mellett, aki ilyen származású volt, egy nagy „K” betű - szégyellték. Szégyellték. Saját feleségem még

ma is könnyes szemmel beszél arról, hogy mit kellett átélnie 7-8 éves kislányként.

Középiskolába nem mehettek, nem vették fel őket, legfeljebb messze, távol a lakóhelytől. Ennek következménye lett az, hogy kiürültek a magyar falvak, és ma hiányzik egy korosztály a községekből, a falvakból, mert az akkori tizenévesek, huszonévesek megutálták a falut, a földmunkát, mert azt mondták, hogy ha ez a köszönet érte, akkor nem érdemes ott maradni, és sajnos nem is lehetett őket - legalábbis sokukat - visszahozni a falvakba.

A megbélyegzés mindennapos volt. Olvasva az akkori idők leírását vagy akár az akkori idők újságjait, tele volt gúnyrajzokkal, a köpcös, pipázó nagygazda, kulák, aki kizsákmányolja a szegényparasztot. A kizsákmányolás azt jelentette a valóságban, hogy háromféle beszolgáltatás volt. Volt egy 50 százalékos, volt egy 100 százalékos és volt egy 200 vagy 300 százalékos mértékű attól függően, hogy a szegényparaszt vagy az általuk középparasztnak nevezett vagy éppen a kuláknak nevezett emberről, családról volt szó. Valamelyik nap eljött hozzánk egy izsáki asszony, aki most már 78 éves, és sírva mondta el, hogy évekig az édesanyjával egy ágyban aludtak a kiskonyhában, a testvére és az édesapja pedig az istállóban. Így éltek ezek az emberek éveken keresztül.

A katonakort elért fiatalok lapátos katonák lettek, akiket a legkeményebb munkára fogtak, de a felügyelőik a volt nyilas keretlegények és ávós keretlegények voltak, akik kínozták őket. Amikor 1953 júniusában Nagy Imre eltörli a kuláklistát és bizonyos amnesztiát hirdet, írd és mondd, 600 ezer kihágási ügyben hirdették meg az amnesztiát, mert 600 ezer ügyben folyt a kuláknak nevezettek ellen az eljárás. De még a Kádár-rendszer alatt is, '56 után is megbélyegzett volt az, aki kulákszármazású volt; akkor már nem kulákszármazásúnak nevezték, hanem osztályidegennek.

Ezek az emberek sem kárpótlást, de nem sok jó szót kaptak az elmúlt években, az elmúlt húsz évben sem. Úgy gondolom, kell hogy legyen egy nap, amikor rájuk emlékezzünk, azokra, akik már nem élnek, mert beleroppanva talán sokkal hamarabb mentek el, mintha rendes munkát végezve és nem kínozva kellett volna élniük, de hajtunk fejet a gyerekeik és az unokáik előtt. Tegnap, amikor bementem a Képviselői Irodaházban lévő irodámba, találtam ezt a kézzel írott levelet, Dabról írta valaki *(Felmutatja.)*. Engedjék meg, hogy idézzek belőle: „Elvették házunkat, földünket, évekig egy dohos pincében húztuk meg magunkat, ahol természetesen nem volt se villany, de bútor is alig. Tönkretettek három generációt. Kárpótláskor semmit nem kaptunk vissza, családi házunkban olyan emberek laknak, akik jókor voltak jó helyen. A fiam és unokáim albérletben laknak, el lehet képzelni, hogy mit éreznek, amikor látják, hogy mások bitorolják nagyapáik volt házát, ami jogos tulajdonuk lenne.

(22.40)

Én már nyugdíjas vagyok. Egész életemben hátrányba kerültem, de még a fiam is, unokáim is látják az ősök szenvedését.”

Amikor a fiataloknak ezt elmesélem, nem akarja senki sem elhinni. Mondjuk el fiataljainknak, emlékezzünk meg róluk, legyen egy napjuk! Én javasoltam június 29-ét, Péter-Pál napját, amely régi hagyomány szerint a betakarítás kezdetének napja és a parasztság ünnepe volt. Legyen minden esztendőben ez a nap a róluk való megemlékezés!

Határozati javaslatomat módosítani szeretném, elfogadva a mezőgazdasági bizottságnak a javaslatát, és így hangozna: 1. Az Országgyűlés jelen határozatával fejezi ki a kommunista diktatúra idején a magyar középparasztsággal szemben tanúsított kegyetlen üldözés és megkülönböztetés elítélését. 2. Az Országgyűlés javasolja, hogy a kuláküldözés történetéről, körülményeiről méltó módon, rendszeresen kerüljön sor megemlékezésre, amelynek során a fiatal nemzedékek megismerhetik a magyar középparaszti réteg szenvedését. 3. A megemlékezés napja minden év június 29., Péter-Pál napja, amely régi hagyomány szerint a betakarítás kezdetének napja, a parasztság ünnepe volt.

Tisztelettel és bizalommal kérem a képviselőtársakat határozati javaslatom megvitatására, elfogadására, az üldözöttekről való megemlékezésre. Köszönöm, hogy meghallgattak. (Taps.)

ELNÖK: Köszönöm, képviselőtársam. Tisztelt Országgyűlés! A kormány nevében a kormány álláspontját Rétvári Bence államtitkár úr ismerteti. Megadom a szót, államtitkár úr.

DR. RÉTVÁRI BENCE közigazgatási és igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Úr! Tisztelt Ház! Először is engedjék meg, hogy mindnyájunk nevében, akik még itt vagyunk, köszönetet mondjak Varga László képviselő úrnak, hogy ezt az ügyet, amelyet ő is mondott, hogy mind a mai napig tart, és mind a mai napig birtokszerezetben, a mezőgazdasági termelők összetételében, a magyar vidéki élet meghatározásában fontos szerepe van, hiszen fontos hiányt okozott, ezt a javaslatot, ezt az országgyűlési határozati javaslatot idehozta elénk, és beterjesztette az Országgyűlésnek.

A kormány a határozati javaslatban foglaltakkal egyetért, támogatja azt, hogy Péter-Pál napja a kuláküldözés idején méltóságukban, emberségükben tönkretett gazdák emléknapja legyen. A határozati javaslat tárgyalása azért is nagyon aktuális, mert nemrég volt a kommunizmus áldozatainak emléknapja. Immáron tíz éve február 25. az a nap, amikor legalább egy pillanatra megállunk, és fejet hajtunk a letűnt, zsarnoki kommunista rendszer áldozatai előtt. 1947. február 25-e a gazdátársadalom számára is szimbolikus, hiszen ezen a napon tartóztatták le a Kisgazdapárt jeles vezetőjét, Kovács Bélát, egykori főtitkárát.

Az ezt követő időszak nyitotta meg az utat a szovjet típusú szövetkezés és kolhoz előtt, és hozott megannyi szenvedést és megaláztatást a magyar parasztság számára. Pedig a parasztság a történelme során szorgos munkával kapcsolódott be az árutermelésbe, a megszerzett jövedelmét visszaforgatta idehaza a termelésbe, fejlesztette birtokát, földet, állatokat vett, és szorgalmas munkával próbált

előrebb jutni, és biztos megélhetést teremteni maga és családja számára. Ennek a társadalmi rétegnek kulák lett a megnevezése 1948-tól, és úgy vált ismertté, mint kizsákmányoló, a dolgozó nép ellensége, aki lusta, és csak a munkásosztályon élősködik.

Rákosi Mátyás, ahogy képviselő úr is említette, 1948. augusztus 20-i kecskeméti beszédében hirdette meg a szövetkezetesítést. Ez a beszéd fordulópontot jelentett a parasztság életében, hiszen a hatalom előtt egyetlen cél lebegett, hogy a kuláknak minősített gazdától elvegye a földjét, gépét, házát, és erőszakkal belekényszerítse a szövetkezetbe. 1949-től a szövetkezetesítés szervesen összekapcsolódott a kulákok korlátozásának politikájával. A kulákok korlátozása a gazdasági és politikai élet minden területére kiterjedt. A történelmi kutatásokból ismert, hogy a kulákok között is különbséget tettek nemzetiség, foglalkozás szerint, de abszurd módon ismeretes pap, csendőr és értelmiségi kulák minősítés is.

A kulákokkal szemben folytatott harc az 1950-es évek elejére a párt egyik legfontosabb feladatává vált. A kulákság semlegesítését egyre inkább a fizikai felszámolása váltotta föl. Csak a rendszerváltás időszakában szembesült a társadalom azzal a ténnyel, hogy 1950 júniusa és 1952 júliusa között 12 tábor létesült a Hortobágyon és a Nagykunságban, amely táborokba elsősorban a kulákokat telepítették sok más között és a budapestiek közül is. A kuláknak minősített embereket és családtagjaikat egy életre tönkretette a hatalom. Ingó- és ingatlanvagyonukat elvették, megbélyegezetté váltak, a nevük mellett szerepelt a „K” betű. Gyermekeik nem járhattak állami iskolákba, életerős emberek nem tudtak iskolai végzettségüknek megfelelő munkát találni.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ez a határozati javaslat végre erkölcsi jóvátételt jelenthet azoknak az embereknek és leszármazottaiknak, akik e szörnyűségeket átérték, és örök életre megbélyegzetteké váltak. A javaslat célja az is, hogy az ifjúság megismerje a kommunista rendszer működésének embertelenségét és kegyetlenségét. Ebben nagy szerepe van és lesz az oktatásnak és a tömegtájékoztatásnak. Június 29-e régi hagyomány szerint az aratás kezdő napja, amely a parasztság körében ünnepnapnak számított, és számít a mai napig. A múlttal való szembenézés ugyanakkor szükségessé teszi, hogy megemlékezzünk azokról az embertársainkról, akik a vidéket szolgálták, de egy zsarnoki rendszer megfosztotta őket és leszármazottaikat a földtől, a jószágtól és a terménytől, vagyis mindattól, ami számukra az életet jelentette.

Köszönöm, hogy meghallgattak. (Taps.)

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a mezőgazdasági bizottság álláspontjának ismertetésére kerül, a napirendi ajánlás szerint ötperces időkeretben. Megadom a szót Obreczán Ferenc képviselő úrnak, a mezőgazdasági bizottság előadójának.

OBRECZÁN FERENC, a mezőgazdasági bizottság előadója: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársam! Az Országgyűlés mezőgazdasági bizottsága 2011. november 2-ai ülésén megvitatta a H/4884. számú országgyűlési határo-

zatot: „Megemlékezés napja a kuláküldözés idején tönkretett magyar gazdákról”, és azt a Hárszabály 95. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően 19 igen szavazattal, 1 tartózkodás mellett általános vitára alkalmasnak találta.

A parasztság történelme során szorgos munkával kapcsolódott be az áruterelésbe, az így szerzett jövedelmét pedig nem élte fel, hanem visszaforgatta a termelésbe, kisbirtokát fejlesztette, újabb földeket, igavonó állatokat vásárolt, esetenként alkalmi munkaerőt alkalmazott, így bővítette a termelést, hogy középbirtokossá válhasson. Ennek az áruterelő parasztnak a megnevezése Magyarországon 1948-tól a pártajtóban kulák lett, és úgy vált közismertté, mint kizsákmányoló, a dolgozó nép ellensége, akit karikatúrákon nagy hasú naplopóként ábrázoltak, de megjelent pók, pióca, vámpír vagy egyéb vérszívó alakjában is.

A kulák orosz eredetű szó, jelentése ököl, kizsákmányoló nagygazda, zsíros paraszt, zsugori, amely a parasztság bármely tagjának megbélyegzésére szolgált a Szovjetunióban.

(22.50)

A Magyar Dolgozók Pártja előtt álló feladatokat a Központi Vezetőség 1948. november 27-ei ülésén így jellemezte, idézem: A szocializmus építésének módjában és formájában minden nép adhat a magából újat és sajátosat, de az alapban, a lényegben, a döntő kérdésekben nincs külön út. Amíg a paraszt azt látja, hogy a kulák egészen jól boldogul, addig hiányzik neki a serkentés a szövetkezésre. Ez a Szovjetunióban is így volt, de a gyökerében csak úgy tudjuk elintézni, ha elveszük a földjét, házát, gépét, és hogy mit csinálnak velük, azt még nem tudjuk, de talán külön kulákvilágat csinálnak, mint a Szovjetunióban, de azt látni kell, hogy ebből a kutyaéből nem lesz szalonba.

Tisztelt Országgyűlés! A H/4884. számú országgyűlési határozati javaslat több mint húsz év mulasztását pótolja. A kulákokról igazán nem emlékeztünk meg. Előtűnk nem hajtottunk fejet, tőlük nem kértünk bocsánatot, nem kárpóoltuk őket. Akik közvetlen szenvedői voltak ennek a kornak, már nagyon kevesen élnek, és azok is, akik élnek, bizony már 80 éven felüliek. A kulák üldözöttek leszármazottai, gyermekei szétszóródtak az országban, sőt a nagyvilágban. Nagyon kevesen maradtak szülőfalujukban. A kulákgyermekek nem tanulhattak tovább, a gyerekek neve mellett ott volt a „K” betű még az osztálynaplóban is. A kulákgyermekek kirekesztetté váltak, nagyon sok szülő tiltotta, hogy gyermeke kulákgyermekekkel barátkozzon. A „K” betű ott volt a beadási könyvön, ott volt a személyi azonosságot igazoló okiraton is.

A Honvédelmi Minisztérium kollégiuma 1950. június 27-én tárgyalt a kulákok és ellenséges elemek szerepéről a Magyar Néphadseregben. Janza Károly vezérőrnagy azt javasolta, hogy a kulák és egyéb megbízhatatlan elemeket és azok fiait is be kell hívni, nem lehet fegyvert adni kezükbe, hanem kemény építőmunkára kell fogni, és munkaszolgálatra kell vinni őket. Így lett az én édesapám is munkaszolgálatos.

A kuláküldözés idején tönkretett magyar gazdákról több mint húszéves késéssel, a történelem után 60 évvel időszerű, hogy fejet hajtsunk, és egy napot kell hogy szenteljünk arra, amikor megemlékezik az ország minden lehetséges módon erről a sokat szenvedett középparaszti rétegről, amely az országért nagyon sokat tett.

Tisztelt Országgyűlés! Kérem az Országgyűlés támogatását abban, hogy megszülethessen a határozat, mert Péter-Pál napja az a nap, amely nem munkaszüneti nap, hanem a magyar parasztságnak mindig egy ünnepe volt, amikor az aratás elkezdődött. Legyen ez a magyar gazdák napja, és emlékezzünk meg a kuláküldözés minden meghurcolt tisztességes magyar gazdájáról.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Most az írásban előre bejelentett felszólalások következnek. Megadom a szót Németh Zoltán képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportjából.

NÉMETH ZOLTÁN (Fidesz): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! A magyar történelem nagyon szomorú időszakáról és annak egyik legkárosabb és legsajnálatosabb momentumáról, a kuláküldözésről, illetve annak áldozatairól emlékezünk meg ma, és ha az Országgyűlés elfogadja ezt a javaslatot, ezentúl minden évben így teszünk.

A megemlékezés napja, mint ahogy ez már az előbb, az előterjesztői expozében elhangzott, június 29-e, Péter-Pál napja, amely a régi hagyomány szerint a betakarítás kezdete és a parasztság ünnepe, azt gondolom, a mai napig is. Tegyük hozzá, hogy nemcsak falun, hanem még a fővárosban is él ez az ünnep, hiszen például az én választókerületemben, Budapest XXII. kerületében, Budafok-Tétényben is van hagyománya a Péter-Pál nap megünneplésének. Már csak ezért is áll közel hozzám ez az indítvány.

A javaslat indoklásában is szerepel az, hogy Rákosi - mint Sztálin „legjobb” magyar tanítványa - a bolsevik ideológiát egy az egyben átvette és alkalmazta. 1948. augusztus 20-án a beszédében - mint hallhattuk, a kecskeméti beszédében - meghirdette a kuláküldözés feladatát, és mint ahogy akkor mondták, a szocializmus építésének fontos eszközeként tekintett erre. Ettől kezdtek meg módszeresen a magyar középparasztok, illetve a módosabb gazdák üldözését, munkájuk és életük ellehetetlenítését. Kuláknak titulálták ugyanis mindazokat, akiknek 25 hold vagy annál több szántójuk, vagy 5 hold vagy annál több szőlőjük volt. Kuláklistán kerültek a cséplőgép-tulajdonosok, továbbá a legkisebb malmot üzemeltetők is. Meghirdették a jómódú parasztság társadalomból való kiiktatásának a programját.

1948-49 fordulóján történt meg az úgynevezett kulákgazdaságok összeírása Magyarországon, a félelem légkörét tudatosan alakította ki a kommunista rendszer, rendszerezve a jogtiprást. Így a Rákosi-éra perekkel, rendőri, ÁVH-s zaklatással, internálással, megfélemlítéssel mindent elkövetett az úgynevezett kulákság felszámolására. Ahogy ők mondták, osztályellenségként kezelték,

hamis vádakkal illették, és a földjüktől megfosztották őket. Jelentős részben börtön vagy internálás, vagy éppen a halálos ítélet lett a sorsuk. A kezembben tartok egy újságcikket, amely éppen erről szól. Arról történetesen, hogy egy köröstarcsai parasztembert az '50-es évek elején koholt vádak alapján bíróság elé citáltak, ahol halálra ítélték, majd felakasztották, hiszen azzal gyanúsították, hogy szándékosan okozott tüzet, s ezzel veszélyeztette a nemzetgazdaság vagyonát - állították róla ebben a bizony koncepciók perben.

Tegyük hozzá, hogy a gazdákat kötelező terménybeszolgáltatásokkal és szándékosan betarthatatlan rendeletekkel, mondvasínált indokokkal állandóan zaklatták és nyomorgatták, például anyagi vagy börtönbüntetéssel sújthatták őket, ha a rendszeresen kiküldött hatóságok például hernyót találtak az egyik fán, vagy éppen, ha a kút állapotát nem megfelelőnek vagy a trágyát bűdösnek találták és így tovább. A börtönben a legsúlyosabb kínzásoknak vetették alá őket. A kulákok tulajdonát - például házáat - eltulajdonították, ezt nevezték úgymond szocializációnak.

Egyes források szerint 1948-53 között mintegy 400 ezer parasztembert ítétek el, főként úgynevezett közellátási büntett ürügyén. 1953-ra meglehetősen kaotikus helyzet alakult ki az úgynevezett kuláklisok körül. Egy akkori jelentésben például ezt olvashatjuk, engedjék meg, hogy idézzem: a jelenlegi kuláklista adatai alapján a kulákok száma 71 603. Ebből földtulajdonnal rendelkező 49 716, összesen 735 146 katasztrális hold szántóterülettel, de ezek közül 25 kataszteri hold, illetve 350 aranykoronánál magasabb kataszteri tiszta jövedelemmel mindössze 13 447 család rendelkezik, és a tulajdonukban lévő szántóterület 396 706 kataszteri hold. Földtulajdonnal nem rendelkezik 21 887, ebből értelmiségi 2869. Eddig az idézet ebből a korabeli jelentésből.

Sajnos eljött a padlássöprések időszaka is, a beszolgáltatás olyan, az adó felüli terhet jelentett, amely teljesen ellehetetlenítette ezt a középparaszti réteget. Ekkor a kötelező beszolgáltatás nem teljesítésre hivatkozva a hatóságok mindent elvettek a parasztoktól. Az 1952-53. év fordulóján az élelemtermelő parasztok kétharmadának, azaz mintegy 800 ezer családnak nem maradt kenyere és vetőmagja.

A kuláknak tituláltak közül sokakat melléképületekbe költöztették a lakásukból, a lakást pedig a helyi pártfunkcionáriusok foglalták el. Gyermeküket már nehezen vagy egyáltalán nem vették fel a középiskolába, legfeljebb lakóhelyüktől igen távoli intézménybe.

(23.00)

A felsőoktatásba pedig gyakorlatilag még a legjobb tanulók sem kerülhettek, így a magyar falvakból a nagykorúvá serdült gyermekek elköltöztek, kénytelenek voltak munkásként elhelyezkedni, és esetleg több év kihagyás után már munkásszármazásuként gondolhattak az egyetemre vagy a főiskolára. A megbélyegzés mindennapos volt, mint ahogyan az előttem szólók is említették, az igazolványba bekerült a nagy „K” betű, gyermekeik neve mellett az osztálynaplóban is ott volt ez a jelzés.

A falvak elnéptelítésének, az elvándorlásnak a legfőbb eszköze és kiteljesítője volt a kulákküldözés és az erőszakos kollektivizálás. Ezért mondja ki a javaslat indokolása, idézem: „Ennek a középparaszti rétegnek, amelyet a kuláktörvény is üldöz és tönkretett, köszönhető a nagy mezővárosaink, az erős községeink, falvaink XIX. századi kialakulása. A jobbágyszabadulás után alakult ki a földjét magáénak tudó, szerető, szakszerűen gondozott kert- és gyümölcskultúrát teremtő és a magyar nép mindennapi kenyerét biztosító magyar gazdaréteg. Itt az idő tehát, hogy legyen egy nap, amikor fejet hajtunk emlékükhöz, és a figyelmet ráirányítjuk arra, hogy a XXI. században is hazánk felemelkedésének egyik záloga ösztöke lehet ennek a gazdarétegnek a megerősítése, megbecsülésük és segítségük.” - fogalmaz a javaslat indokolása.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Ma már akár a világhálón fellelhető digitális fotó- és filmarchívumok segítségével is tájékozódhatunk a letűnt korokról. Sokan most azt mondják, próbáljunk felejteni, felejteni a múltat, akár egyébként a dicsőséges, akár a szégyellnivaló korszakokról van szó. Azt gondolom, ezt az egyet biztosan nem tehetjük. Hiába próbálják egyesek feledtetni legtöbbször a lelki furdalásuk miatt a múlt rémtetteit, aljas és visszataszító időszakait, ez hiba volna, hiszen az emlékezés folytán tudjuk felhívni a mai és a következő nemzedékek figyelmét a bűnökre, amelyeket nem szabad még egyszer elkövetni. Így tudjuk csak elejét venni az emberi gonoszság újratermelődésének, újbóli felbukkanásának.

A történelem, szokták mondani, sokszor ismétli önmagát, de ezt ne a bűnök megismétlésével tegye. Ezért fontos tehát emlékezni, ezért döntött úgy a Ház az ezredfordulón, hogy emléknapot szentel a kommunista diktatúra áldozatainak, csakúgy, mint a holokausztjának, és tegyük hozzá, hogy nemrég emlékeztünk itt a Házban a kitelepítettekről, és éppen Rétvári Bence államtitkár úrral avattunk nem is olyan régen ugyancsak a XXII. kerületben egy emlékművet a Budapestről kitelepítettek emlékének megőrzéséül.

Ez a javaslat is az emlékezés okán ebből a megfontolásból született. Kérem a tisztelt képviselőtársakat, támogassák és emlékezzenek. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypártok és a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Murányi Levente képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportjából.

MURÁNYI LEVENTE (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Ma egy hete a kitelepítettekre és az őket befogadókra emlékeztünk, ma a kulákokra. De mielőtt ezt a pár gondolatot elmondanám önöknek, engedjék meg, hogy a belém szorult érzést hadd mondjam ki, hogy én valahogy itt az elhangzott cukorgyári vitában is úgy érzem, az a munkás, akinek megszűnt a munkahelye, mert lebontották a cukorgyárat, vagy az a földművelő, aki cukorrépát most már nem termel, valahogy ő is a kommunizmus áldozata, valahol mindannyian a kommunizmus áldozatainak vagyunk. De akkor hadd mondjam el a gondolataimat a kulákokkal kapcsolatban.

Hazánkban Rákosi Mátyás, Sztálin legjobb magyar tanítványa határozta meg, hogy ki a kulák: akinek 25 katasztrális holdnál vagy 350 arany koronánál nagyobb értékű termőföldje volt. A kommunisták szerint a kulák-ság legfőbb ismérve, hogy a mezőgazdasági munkájának elvégzéséhez más parasztokat is foglalkoztat, ily módon kizsákmányolva a földdel nem rendelkező zselléreket és a dolgozó parasztság egyéb csoportjait, ami nem minden esetben igaz, mert a jellemzője a kulák mivoltának a szorgalom és a még egy hold föld megvásárlásáért való folyamatos küzdelem volt. Sokszor az egész családja a földön robotolt egész nap, reggeltől estig, aludtfejen, kenyéren, szalonnán és vöröshagymán élve. Az elért eredményeik alapján a kulákokat a kommunisták osztály-árulónak tüntették fel. A módosabb parasztság körében a gyakori erős vallásosság alkalmat adott arra, hogy a kulákot a parasztság javait megdézsmáló papság lakájaként és a klerikális reakció, visszarendeződés híveiként bélyegezzék meg.

A kulák fogalom köztudatba bevezetésével lehetővé vált a kommunista sajtó számára, hogy az ipari munkás-ságot kizsákmányoló burzsoáziának megfelelő ellenség-képet kreáljanak a mezőgazdaságban is, és így egységes osztályharcként ábrázolhassa a proletár rétegek szemben-állását a vagyon birtokosaival. A földesúri, vitézi réteg felszámolása a nemesi címek eltörlésével együtt már 1946-ban megkezdődött, így az élesedő osztályharcnak 1948-tól szüksége volt egy vidéken valóban jelen lévő új és nagyobb létszámú célpontra.

A Rákosi-rendszer perekkel, rendőri, ÁVH-s zaklatással, internálással, megfélemlítéssel mindent elkövetett a kulákság felszámolására. A gazdákat kötelező termény-beszolgáltatásokkal és szándékosan betarthatatlan rende-letekkel állandóan nyomorgatták. Gerő Ernő átiratot inté-zett a bíróságokhoz, amelyben követelte a kulákok pénz-büntetéseinek súlyosbítását. 1951 februárjában a Magyar Dolgozók Pártja második kongresszusán hangzott el: a kulákkal az elszámolások során úgy kell beszélni, mint az ellenséggel. A kitelepítések idején a kulák portákra kül-dek komplett földönfutóvá tett családokat, ezzel is nehe-zítve a sorsukat, miközben a beszolgáltatás és a padlásle-söpörések zajlottak, majd létrehozták az úgynevezett ku-láklistánkat, amelyek alapján először a felszereléseiket vették el, majd a termőföldjüket, és végül eltávolították őket az agrárszektorból. Ők lettek a Sztálinvárosban vagy Diósgyőrben a munkásszállók gyökértelen nincstelen lakói.

A Magyar Dolgozók Pártja 1953. júniusi párthatá-rozata a kulákkérdésben is lényeges változást hozott. Ugye, meghalt 1953. március 5-én Sztálin. A határozat megáll-a-pította, hogy súlyos hibák történtek a kulákság korlátozá-sának terén is. A korlátozás politikáját gyakorlatilag mindinkább a felszámolás politikája váltotta fel. Ez kife-jezésre jutott abban, hogy a kulákok összes földterülete az utóbbi öt év folyamán az eredetinek mintegy 30 szá-zalékára zsugorodott. A helyzet éleződését érezve az ülésen felszólalt Nagy Imre is, az a

Nagy Imre, aki 1952 januárjától novemberéig be-gyűjtési miniszter volt, november 14-től pedig a Minisz-tertanács elnökhelyetteseként az összes mezőgazdasági

jellegű minisztériumi felügyelet hozzá tartozott. Hozzá-szólásában felsorolta mindazokat a negatívumokat, ame-lyek az ülésen felszínre kerültek. Kiemelten foglalkozott a kulákkérdéssel: gazdaságpolitikánk köréből egy kérdést kívánok kiemelni, mondta, amelynek gazdasági és politi-kai szempontból is nagy jelentősége van. Amikor a mező-gazdaság szocialista átszervezésével kapcsolatban foko-zottabban előtérbe kerül a kulákság elleni harc, rá kellett jönnünk, hogy ez a harc a gazdasági és politikai térről tisztán adminisztratív térre terelődött, éppen a kuláklis-ták által.

(23.10)

A kulákság elleni harcot adminisztratív útra terelni pedig egyet jelentett a kulákság törvényen kívül helyezé-sével, az önkényeskedéssel, ami elkerülhetetlenül a kulák-ság likvidálását vonta maga után. A kuláklistának tehát jelentős szerepe volt abban, hogy a párt letért a kulákság korlátozásának helyes politikájáról.

A kuláklista másik súlyos következménye az volt, hogy a helyi szervek a kulák fogalmát teljesen összeza-varták, kuláknak minősítették, és kuláklistára tették, akit éppen jónak láttak, miközben a harag és a bosszú széles teret kapott falusi párt- és tanácsszerveink vezetőinek rendkívül hiányos politikai felkészültsége következtében. Így jöttek létre a kiskulákok, az ipari kulákok, az értelmi-ségi kulákok és így tovább.

A kulák fogalmát egyre inkább kiterjesztették a kö-zépparasztokra, sőt az utóbbi időben a kisparasztokra is, velük töltötték fel sok helyen a megüresedett helyeket a kuláklistán. Ilyen módon a kuláklista - ahelyett, hogy valóban a kulákokat tartotta volna nyilván, és leválaszto-tta volna a parasztság többi rétegéről - lényegében össze-keverte a dolgozó parasztokat, főképpen a középparaszto-kat a kulákokkal, ezért nem tudta a dolgozó paraszt, hogy holnap nem kerül-e a kuláklistára. A kuláklista a dolgozó parasztot a kulák mellé állította, amit országszerte tapasztalhattunk az utóbbi időben.

A kuláklista, amely kezdettől fogva elhibázott rend-szerszabály volt, kedvezőtlenül hatott politikánkra, és jelentős része volt abban, hogy a dolgozó parasztságunk körében megrendült a bizalom a népi demokratikus jog-rendünk iránt. Ezért javasoljuk, hogy visszatérve a kulák-ság korlátozásának a jelenlegi szakaszon egyedül helyes politikájára, szüntessük meg a kuláklistát. Ha a dolgozó parasztsághoz, elsősorban a középparasztsághoz való viszonyunkat a tartós szövetség alapjára akarjuk helyezni, és vele a baráti viszonyt meg akarjuk erősíteni, márpedig meg kell erősítenünk, ha meg akarjuk szüntetni falun a törvénytelenéseket, a túlkapásokat, és helyre akarjuk állítani a jogbiztonságot, márpedig ezt akarjuk, akkor amint ezt a Politikai Bizottság javasolja, a kuláklistát meg kell szüntetni.

A júniusi párthatározat ellenére a kuláklistán szere-pelő gazdálkodók helyzetének rendezésére nem került sor. Ennek egyik oka biztosan az volt, hogy a júniusi határozat elrendelte a kuláklistán eltörlését, ugyanakkor hangoztat-ta, hogy a kulákok korlátozását és elszigetelését folytatni

kell. De ha nincs kuláklista, akkor milyen új módszereket találjanak ki?

A másik probléma az volt, hogy az 1949-ben felállított, de évenként változtatott és még 1953 márciusában is újra feltöltött kuláklista teljesen bizonytalanná tette a valóban kizsákmányoltak tekinthető parasztok számát. Itt sajnos az a baj, hogy a kutatási eredmények zavarosak, mert hallottam itt már az előbb a számokat, én más számokat találtam. Ez egyébként jellemző, hogy a rendszerváltás kormányai, illetve a rendszerváltás óta működő regnáló kormányok egyike sem volt hajlandó kutatási eredményeket felmutatni, illetve hajlandóságot mutatni arra, hogy kiderítsék a valóságot. Itt a kuláklista adatai alapján 13 520 azoknak a száma, akik 25 katasztrális holdnál nagyobb szántóterülettel rendelkeznek. A 25 katasztrális holdnál kisebb területtel rendelkezők száma pedig 31 269. Emellett 20 887 olyan személy szerepel a nyilvántartásban, akik kulákgazdasággal rendelkeztek, de ez elmúlt évek során gazdaságukat teljesen felszámolták.

Ez az idézet abból a pártközponti mezőgazdasági osztály által összeállított jelentésből való, amelyet 1953. szeptember 2-án tárgyalt a Magyar Dolgozók Pártjának Politikai Bizottsága, és a kuláklista megszüntetésével volt kapcsolatos. Az egész jelentés szövegén és szemléletén érződik, hogy olyan személyek állították össze, akik pár hónappal korábban még a kulákokkal szembeni szigorításokat tervezték. Változatlanul visszatérnek a kulákok kártevő munkájáról szóló sztereotíp szövegek, a szövetkezetek bomlasztása vagy éppen a kormányprogram végrehajtásával kapcsolatos bizalmatlanságot mutatták.

Július elején a kormányprogram hatására a kuláklistán szereplő személyek tömegesen kérték a helyi szervezetektől helyzetük felülvizsgálatát, de rendeletek híján ezek nem történtek meg. A helyi testületekben keletkezett zavart az ellenség kihasználta, és a kulákok földjüket, házukat, gazdasági felszereléseiket kezdték visszakövetelni, sőt olyan esetek is előfordultak, hogy ideig-óráig elfoglalták volt lakóházukat.

Ezzel az előterjesztés is egyetért, hogy a középparasztokat a kulákkorlátozás alól mentesíteni kell, és újra meg kell határozni a kulákság fogalmát, itt azonban már ismét teljes a zavar. Javasolják, hogy két hold alatt meg kell szüntetni a szőlők és gyümölcsösök felszorzását, e fölött azonban háromszoros szorzót kell alkalmazni. A földterület nagyságától függetlenül kuláknak kell tekinteni azokat, akik földjének értéke a 400 koronát meghaladja - aranykoronáról beszélünk. A Minisztertanács a kuláklistákat 1953. szeptember 15-ig a községi, járási, városi és megyei tanácsoktól vonja be, az Elnöki Tanács helyezze hatályon kívül azokat a rendeleteket, amelyek a kulákok meghatározására vonatkoznak, és a fentiek alapján szeptember végéig törvényerejű rendeletben szabályozza, hogy kik a kulákok. Hogy lesz-e tehát a továbbiakban kulák, vagy nem, e javaslatok alapján nehéz eldönteni.

A Minisztertanács tehát a kuláklistákat kivonta a forgalomból, az azon szereplők azonban - amint azt a politikai bizottsági idézet mutatja - a júniusi párthatározatok után is kulákként fizették a begyűjtési és adóterheket. A Központi Vezetőség határozata óta nem történtek intézkedések, a kulákkorlátozás alá eső középparasztok

ügyének rendezésére. Emiatt falun elégedetlenség tapasztalható, mert az ilyen középparasztok egy része az adózás és begyűjtés terén jelenleg is a kulákkerheket viseli.

A kulákkorlátozás alá eső középparasztok ügyének rendezése érdekében már több ízben tárgyaltunk az igazságügyi, pénzügyi és belügyminisztériumi elvtársakkal, valamint a helyi tanácsok titkárságának vezetőjével. A megbeszélések alapján javasoljuk, hogy a kulákokra vonatkozó különböző meghatározásokat meg kell szüntetni, és lényegileg vissza kell térni az 1949-ben megjelent mezőgazdaság-fejlesztési járulék fizetését szabályozó rendelet alapelveihez. A Politikai Bizottság azonban ezt a javaslatot sem fogadta el, és utasította a mezőgazdasági osztály vezetőjét, hogy egy héten belül egyszerűbb és messzemenőbb javaslatot terjesszen a Politikai Bizottság elé.

Az egész problémakörön végigvonul egyrészt az, hogy hogyan számolják fel a kuláklistát úgy, hogy a kuláktartozások és a megbélyegzések továbbra is megmaradjanak, másrészt hogyan másszanak ki minél kevesebb presztízavesztéssel abból a veremből, amelybe az egész parasztsággal szembeni politikájuk taszította őket.

A Politikai Bizottság szerint a társadalmi kiközösítést továbbra is fenn kell tartani, ezért a kulákokat, a volt nagygazdákat, volt falusi és más kizsákmányolókat továbbra sem lehet felvenni *(Az elnök csengetéssel jelzi az időkeret leteltét.)* a termelőszövetkezetekbe, földművelőszövetkezetekbe, és nem lehet őket bevonni a helyi tanácsi szervezetekbe se.

(23.20)

Országosan tehát végre történt valami intézkedés, ami ugyan a negatív megkülönböztetést fenntartotta. Sok olyan község volt *(Az elnök csenget.)*, ahol még 1956 tavaszán is sürgetni kellett a középparasztok levételét a kuláklistáról. Ezek után következett 1956. október 23-a.

A határozati javaslatot támogatjuk. *(Taps.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Próbáltam az időkeretet tágítani én is.

Tisztelt Országgyűlés! Most a normál időkeretben jelentkezett felszólalások következnek, azonban elsőként most kétperces felszólalásra megadom a szót Ferenczi Gábor képviselő úrnak, Jobbik-képviselőcsoport.

FERENCZI GÁBOR (Jobbik): Tisztelt Képviselőtársaim! Valóban, a Rákosi-rendszer idején valami gyökereken megváltozott, az addig a magyar mezőgazdaságot a hátán hordó paraszti réteget a bolsevik söpredék megalázta, életüket ellehetetlenítette, lényegében elvette jelenüket és jövőjüket.

Én Veszprém megyeiként, ajkai képviselőként tudom, hogy mit jelent, ha egy várost jelenleg is egy kommunista polgármester irányít. Veszprém megye pedig a Rákosi-rendszerben is sajnos élen járt a kommunizmus bűnei tekintetében, hiszen Papp János, az elmebeteg kommunista egy régebben adott interjújában világosan kifejti, hogy 1956 előtt nem volt kedvező Veszprém megye megítélése a pártvezetésben, miután azonban ő lett a

megye első titkára, sikerült erőszakkal beterenlne a kialakuló szövetkezetekbe a gazdákat.

Tisztelt Képviselőtársaim! A Jobbik Magyarországért Mozgalom természetesen teljes mellszélességgel támogat minden olyan kezdeményezést, amely a múlt megváltására irányul, de szeretném megkérdezni a tisztelt fideszes képviselőtársaimat, hogy mi lesz a múlttal való leszámolással. Ugyanis a Jobbik Magyarországért Mozgalom folyamatosan adja be azokat a javaslatokat, amelyek valóban az elszámoltatással lennének kapcsolatosak, a kommunista luxusnyugdíjak elvételére gondolok itt például, vagy Károlyi Mihály szobrának eltávolítására, vagy azoknak a megbüntetésére, akik például a kitelepítéseket levezényelték. Ezek közül még nagyon sokan ma is élnek. Önök pedig ezeket a javaslatainkat folyamatosan leszavazzák, illetőleg miközben csak beszélnek (*Az elnök cseget.*) a kommunizmussal való leszámolásról, addig a kommunista áldozatoknak (*Az elnök cseget.*) semmilyen kárpótlás nem jár.

Köszönöm. (*Taps a Jobbik soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Én úgy érzem, hogy most levezető elnökként illő tisztelettel hadd kérjem önöket, hogy maradjunk meg a meghurcolt parasztság ügyénél.

Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Schiffer András képviselő úr, az LMP képviselőcsoportjából. Őné a szó.

DR. SCHIFFER ANDRÁS (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Először is szeretném jelezni, hogy a Lehet Más a Politika frakciója természetesen támogatja a határozati javaslatot. Igen, szükség van arra, hogy a Magyar Országgyűlés időről időre próbálja szimbolikus gesztusokkal rendezni azt az adósságot, amit a XX. század ránk rótt. Üdvözlünk minden olyan lépést, ami abba az irányba mutat, hogy Magyarországon kezdődjön meg az egymás szenvedéstörténeteire nyitott párbeszéd a XX. század nagy tragédiáiról.

Ugyanakkor nyilvánvaló az is, hogy akkor, amikor az Országgyűlés egy határozati javaslatban kíván megemlékezni az elmúlt század valamely tragikus eseményéről, sorsfordulójáról vagy éppen valamely üldöztetéséről, akkor nyilvánvaló, hogy egy ilyen esetben egy országgyűlési határozatnak az igazi funkciója az, hogy miként von le a jelen és főként a jövő generációk számára tanulságokat, egy ilyen megemlékezés, egy ilyen szimbolikus gesztus milyen üzenetet hordoz a következő évtizedekre, évszázadokra.

Akkor, amikor a negyvenes-ötvenes évek kulákküldözéséről emlékezik az Országgyűlés, vagy rendeli el, hogy emlékezzen meg Magyarország évről évre, akkor itt három nagy tanulságot, azt gondolom, érdemes megemlíteni.

Az egyik igazából az elmúlt húsz évvel kapcsolatos, nevezetesen, hogy nagy mulasztása a rendszerváltást követő két évtizednek, hogy nem kezdődött meg egy tisztességes szembenézés a XX. század bűneivel, a XX. század nagy traumáival. Szükséges az, hogy meglegyenek azok az állomások, meglegyenek azok a szimbolikus lépések, amikor tudunk bocsánatot kérni azoktól a honfitársainktól, tudunk bocsánatot kérni azoktól a család-

doktól, akiket a magyar államgépezet nevében aláztak meg, nyomorítottak meg.

A másik nagy tanulsága ennek a tragédiának tulajdonképpen összefoglalható abban, ahogyan piros csíkkal a hátukon megjelölve vezényelték ki Sztálinváros építésére a kulákokat. Ez rámutat arra, hogy hova vezet, ha az államhatalom különböző társadalmi rétegek között különbséget tesz. Ez egy mementó arra, hogy az államhatalom soha nem teheti meg azt, hogy különböző társadalmi rétegeket bármilyen okból egymás fölébe helyez, és gyakorlatilag ezzel az egyes társadalmi csoportokhoz tartozó polgártársak egyenlő méltóságát elvitatja.

Ugyanakkor a harmadik, és talán a leghosszabb távon ható tanulsága ennek a szenvedéstörténetnek nem más, mint maga a következmény, tehát hogy túl azon, hogy konkrét emberek és családok nyomorodtak el, ment veszendőbe egy élet vagy éppen több generáció munkája, a kulákküldöztetés szétverte a magyar falut, szétvert hagyományos közösségeket, a feledés homályába küldött hagyományos foglalkozásokat, a feledés homályába küldött hagyományos termelési kultúrákat.

Szembe kell nézni azzal a veszteséggel, amit az erőszakos iparosítás, a kulákküldöztetés és egyáltalán az az erőszakos modernizációs kísérlet okozott, ami kommunizmusnak vagy államszocializmusnak lett nevezve akkortájt. A nagy tanulság túlmutat a kelet-európai államszocializmuson, túlmutat az ötvenes évek kulákküldöztetésén, ez arról szól, hogy az a modernizációs projekt, ha úgy tetszik, ami belengte a XIX-XX. századot, csődöt mondott, és az erőszakos modernizáció egyet jelentett azzal, hogy hagyományos olyan kultúrákat törölt el vagy próbált meg eltörölni a föld színéről, amik egyáltalán az életnek adtak értelmet egy-egy közösségben, egy-egy nemzetben. Ennek a modernizációnak a tartalékai az ezredfordulóra kimerültek. A nagy tanulság az, hogy az egyén nem lehet szabad önmagában, nem lehet szabad a közösségtől, a hagyománytól függetlenül.

A természet kizsigerelése és a társadalmi tér, tehát így a faluközösségek alárendelése különböző logisztikai, technikai szempontoknak, az ipari tömegtársadalmaknak a természetes velejárója. Éppen ezért akkor, amikor több évtizeddel később visszatekintünk arra, ami Magyarországon történt a negyvenes-ötvenes években, nem szabad megfedkezünk arról, hogy ez nem pusztán az államszocializmusnak az időből, történelemből kiragadott sajátja, hanem ez annak a modernizációs dühnek a következménye, ami nem teljesen maradt abba a kommunizmus bukását követően.

Nem mehetünk el szó nélkül a mellett, hogy a kommunizmus bukását követően, sőt az államszocialista rendszerek létezésével párhuzamosan ennek a modernizációs dühnek voltak más kifejeződései is, vannak más olyan mechanizmusok, amelyek szintén oda vezetnek, hogy a falvak elnéptelenednek, a hagyományos közösségek szétrepedeznek, felszívódnak a fogyasztói társadalomban.

(23.30)

Arra szeretnék csak emlékeztetni, hogy az elmúlt száz évben a termelt növények változatosságának,

diverzitásának mintegy 75 százaléka elveszett a nagyüzemi termelés következtében. A vetőmagtermesztés és -forgalmazás felett ma néhány, öt-hat nagy multinacionális cég gyakorol ellenőrzést. Ezért is fontos például, hogy Magyarországon induljon el egy nemzeti vetőmagprogram. Ez az öt-hat cég ma a világon a vetőmagpiac 70 százalékát birtokolja, és ezért a családi gazdaságok nem csak Magyarországon vannak eltűnőben. S természetesen lehet beszélni arról is, hova vezetett az, hogy a szellemi tulajdonjogot a hatvanas években globális metszetben kiterjesztették olyan növényfajtákra, amik valójában az emberiség közös örökségének képezik a részét, és ezáltal a régi helyi és tájfajtáktól gyakorlatilag megfosztották azokat a gazdálkodókat, akiknek ősei termesztették ezeket a növényeket.

Amikor erről beszélünk, azt is meg kell említeni, hogy ezeknek a tájfajtahálózatoknak a gondozása - ahogyan Márai Géza fogalmaz - igazi közösségi munka, ezért a helyi szerveződések a gazdálkodói műveltség és kultúra felemelkedését is szolgálják. Erre azért fontos emlékeztetni, mert hosszú távon a legnagyobb bűn, amit az egész társadalommal, az egész nemzettel szemben elkövetett az államszocialista rezsim a kulákküldözések kapcsán, az pontosan ennek a kultúrának, ezeknek a hagyományoknak a megtörése.

Amikor erre emlékezünk vagy erre emlékező országgyűlési határozatot tárgyal a Magyar Országgyűlés, nem lehet megkerülni azt sem, hogy az elmúlt években, évtizedekben is csendben, hangtalanul, de folyt egy hasonló, sokszor pillanatnyi kormányzati vagy éppen oligarchikus érdekeket szolgáló falurombolás. Arról beszélek, hogy amikor a kommunista rendszer adminisztratív eszközökkel törte meg a faluközösségeket, törte meg a hagyományokat, törte meg a helyi kultúrát, az 1990 utáni politika egész egyszerűen a korrupciós nyomás hatására, illetve egy egészen torz modernizációs paradigmát követve egész egyszerűen elzárt komplett kistérségeket az erőforrásoktól.

Amikor az elmúlt két évtizedben falvakat, kistérségeket levágtak a normális kulturális hozzáférésektől, közlekedési csatornákról, valójában folytatódott az a modernizációs düh, ami egyébként a diktatúrát megszülte évtizedekkel korábban.

Amikor tanulni szeretnénk abból a tragédiából, ami a negyvenes-ötvenes években történt, arra is figyelniünk kell, hogy a kistéleplések autonómiáját meg kell őrizni, nemcsak a szó jogi, önkormányzati értelmében, hanem kulturális és gazdasági értelmében is. Azt üzeni nekünk ez a szenvedéstörténet, hogy a mindenkor magyar hatalomnak tennie kell azért, hogy a helyi közösségek regenerálódni tudjanak, a helyi közösségek meg tudják tartani saját szellemi és természeti erőforrásaikat.

Nem szabad megengedni azt, hogy a mindenkor magyar hatalom olyan oligarchákat támogasson, akik csupán a profitot nyerik ki a földből, de a helyi közösségeket, a helyi megélhetést nem segítik. Ezért is fontos az, hogy a magyar politika olyan családi gazdálkodásokat támogasson, a fejlesztéspolitika olyan családi gazdaságokat próbáljon helyzetbe hozni, akik a vidéki közösségekbe fektetnek be. Ezért is fontos az, hogy egy olyan fejleszt-

téspolitika uralkodjon Magyarországon, amelyik megtöri az iparszerű mezőgazdasági, gazdálkodási léptéknek azt a dominanciáját, ami az elmúlt éveket jellemezte. És nem utolsósorban ezért is fontos az, hogy a magyar kormányzat az Európai Unión belül tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a földmoratórium lejártát követően is a magyar termőföld magyar kézen maradhasson, hogy a föld maradjon azoké, akik azt valóban megművelik.

Összefoglalva: ennek az országgyűlési határozatnak igazából az lenne az ereje, hogy ha az elfogadott vagy elfogadásra váró szövegen kívül annak a szellemét, értelmét is megpróbálnánk megérteni, megpróbálnánk megérteni mindazok, akik nap mint nap döntéseket hoznak, és a magyar vidékfejlesztési politikát, támogatáspolitikát is annak érdekében alakítanak, hogy azok a helyi közösségek, amelyek megszenvetődtek a kulákküldöztetést, azok a közösségek, amelyekről erőforrásokat elvont, elrabolt a kommunista rendszer, újjá tudjanak éledni Magyarországon. Ez szolgálja természeti erőforrásaink megőrzését, és ez szolgálja a helyi közösségek megmaradását, a magyar kulturális erőforrások megőrzését is.

Köszönöm szépen. (Taps.)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Novák Előd képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportjából.

NOVÁK ELŐD (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Kivételesen elismerésem is fejezhetném ki a kormánypártoknak, hogy egy ilyen javaslat fekszik előttünk, ha szűken, személyes szempontból vizsgálom az ügyet, hiszen édesapám is városi osztályidegenként nem tanulhatott tovább, miután nagyapám a Horthy-korszakban magas államigazgatási funkciót töltött be. És csak úgy vehették fel gimnáziumba is egy véletlen folytán, hogy a sokadik pótfelvételre is már elkésve, ebédidő előtt az utolsó pillanatban menve a felvételiző tanár egyszerűen elfelejtette megnézni a lezárt borítékban szállított felvételi papírt, amelyben bizony szerepelt, hogy a származása miatt tovább sem tanulhatott volna, normális esetben már gimnáziumban sem.

Azonban nem a személyes példamon keresztül kell itt az Országgyűlésben megvizsgálnom a törvényjavaslatokat, hanem az ország érdeke szempontjából. Azt kell mondanom, hogy ez a legszínvonalatlanabb javaslat, ami napirendre kerülhetett az Országgyűlésben ebben a ciklusban. Már ha csak ránézünk erre a javaslatra, ha megtekintjük a fejlécét, azt látjuk, hogy az 1848-as pesti srácok nem adtak ki ilyen grafikai munkát a kezük közül. Ez nemhogy grafikusnak nem látott, de a betűtípusa, a stílusa, a tördelése teljesen összevevő, meg hát legfőképp a tartalma.

Nézzük meg az első pontját, amely in medias res, tulajdonképpen a közepébe vág. Preambuluma nincs, pedig ha valahol, itt indokolt lehetne egy ilyen emlékháttér esetében. De preambuluma nincs. S az 1. pont nemhogy megmagyarázná, hogy mely napot minek kellene szentelni a jövőben, hanem rögtön egy technikai megjegyzéssel kezd, hiszen a határozat első mondata úgy szól, hogy a megemlékezést a médiákon keresztül kell megtartani,

tehát mielőtt elmondta volna, hogy egyáltalán miről beszélünk és mi ez az egész. Már az általános iskolában a fogalmazásórán megtanítják, hogy normális esetben van egy bevezetés. Ez viszont itt hiányzik. S méltatlan, hogy ezt a mezőgazdasági bizottság módosító javaslatának kellett kijavítania. Méltatlan az Országgyűléshez, hogy egy ilyen javaslat kerülhet elénk. Még akkor is, ha persze a javaslat szép és támogatjuk, hogy legyen ennek is emléknapja. Ki mondana erre nemet? Talán csak a szocialisták, akik el is bujdosoltak bánatukban, hogy ennek is lehet emléknapja.

Azonban azt gondolom, hogy az érdemi intézkedések sokkal fontosabbak lennének. Nyilvánvaló, hogy önök megint csak az érdemi intézkedések hiányáról kívánják elterelni a figyelmet egy újabb antikommunista javaslatra, amiből már rendszert csinálnak. De már kezd egy kicsit sok lenni az a szimbolikus javaslat, amelyekkel elfedik a valódi antikommunista intézkedések hiányát. Természetesen örültünk még az elsőnek, a kommunizmus áldozatai emléknapjának, de tegyük hozzá, hogy azt is egy kisgazda képviselőnek köszönhetjük. A Fidesz nem kívánt megemlékezni a kommunizmus áldozatainak emléknapjáról. 2000 januárjában Pokorni Zoltán csak a holokauszt áldozatainak emléknapjára vonatkozó határozati javaslatot terjesztette be az Országgyűlésnek, majd néhány hónappal később egy kisgazda képviselő, Horváth Béla volt az, aki rávilágított a kettős mércére, így már a Fidesz sem tudott nemet mondani, és végül lehetett egy emléknapja a kommunizmus áldozatainak is. De a Fidesz számára nem ez volt a legnagyobb - egyébként normális esetben sokkal nagyobb - tragédia, hanem a holokauszt áldozatai.

(23.40)

Most is azzal állunk szemben, hogy van itt, bár most nem egy kisebbik kormánypárt, hanem egy ellenzéki párt, amely sorozatosan antikommunista javaslatokat fogalmaz meg, és amely helyett vagy amelynek hatására legalább valamiféle határozati javaslatok kerülnek ide az Országgyűlés asztalára. De önök preambulumok szintjén elintézik az antikommunizmust. Olyan közhelyszerű alapigazságok kinyilvánításával, hogy az MSZMP jogutódja az MSZP. Hát ezt eddig is tudtuk, azt gondolom. Most viszont nagyon hiányoljuk, hogy megint egy olyan javaslat fekszik tehát előttünk, amely sokkal fontosabb kérdéseket szorít ki innen az Országgyűlés napirendjéről.

Például, hogy kezdjem a legaktuálisabbal, az ügynökök kérdésével. Azt gondolom, hogy idetartozna, és sokkal inkább kellene, ha már a kommunizmus bűneiről beszélünk, sokkal fontosabb lenne az ügynökműltnek először is a feltárása. Tehát ott még nem is beszélhetünk akár az áldozatok megkövetéséről, akár nekik emléknapot szentelni, nem tudunk, mert nem is tudunk még szembe nézni a múlttal, mivel önök rendszeresen leszavazzák. Legutóbb Schiffer András kezdeményezését, de decemberben például a Jobbik javaslatát, amikor mi a nemzeti emlékezet bizottságát, amit egy sóhivatalként az alaptörvényben végül létrehívtak, mi érdemi utasítással, rendelkezéssel töltöttünk volna föl, ennek a feladatává tettük

volna az ügynöklistán nyilvánosságra hozatalát. Önök ezt tehát ugyanúgy leszavazták, mint legutóbb az LMP-s törvényjavaslatot az ügynöklistán kérdésében. Semmi változás nincs az elmúlt 20 évhez képest, maszatolás természetesen van, és újabb és újabb ígéretések, meg legfőképpen Lázár János hazudozásai ezzel kapcsolatban.

De hát azért egy hétpontos követeléssel szeretnék előállni, amelynek második pontja, ami innen nagyon is hiányzik az ügynökkérdéseken túl, azt gondolom, az a leszavazott törvényjavaslat, amelyet szintén talán itt második legfontosabbként említhetnénk, hogy az egykori állampárti vezetők, akik akár a kuláküldözésekben is részt vettek, azok ne lehessenek ebben az állítólagosan új rendszerben is nemhogy, mondjuk, miniszterelnökök, mint Gyurcsány Ferenc, országos KISZ-vezető múltja ellenére megtehetné, de szerintünk még országgyűlési képviselő, polgármester vagy állami cég vezetője sem lehetne, aki az előző, szocialista államélet irányításában részt vett. Erről szintén hallani sem akarnak, ezért az egykori cenzor, Lendvai Ildikó, vagy épp az egykori MSZMP központi bizottsági tag Kovács László itt ülhetne, ha éppen ellátná képviselői feladatát. Szóval, a lényeg az, hogy országgyűlési képviselő maradhat.

Azt gondolom, ez sokkal fontosabb lenne annál, mintsem hogy egy n+1. emléknapot szenteljünk akár, mondjuk, most épp a kulákoknak, akiknek az emlékét sokkal jobban sérti az, hogy még mindig itt lehetnek például az Országgyűlésben az előző rendszerben emberi életek meggyomorítói.

A harmadik fontos követelésünként, azt gondolom, beszélni kell a luxusnyugdíjakról is néhány mondatban, hogy miért nem kerülhet még mindig napirendre, még egy ilyen késő keddi éjszakai órában is, amikor ezek az antikommunista javaslatok a minket érdeklő antikommunisták kedvéért napirendre kerülhetnek. Az érdemi intézkedések, a kommunista luxusnyugdíjak megvonásának ügye miért nem kerülhet még mindig napirendre? Most is leszavazták, legutóbb tegnap még a napirendrevételét is annak a jobbikos javaslatnak, amit persze módosító javaslattal persze felvizezhetnének, megtehetnék, de az, hogy egyáltalán nem is foglalkoznak ezzel a kérdéssel, amire mi már 2010 júliusában kidolgoztuk, ami a hatályos lengyel szabályozást átvette a magyar jogrendszerbe, a precíz nyugdíjtörvény-módosító javaslatunkat. Hogy Biszku Béla és hasonozó büntársai ne juthassanak több százezer forintos nyugdíjhoz. Ezekről önök hallani sem akarnak.

Tehát akár a kuláküldözésben részt vevő kommunista funkcionáriusok éppen azért, mert akár ezekben részt vettek, semmi hasznos, érdemi munkát nem végeztek, ma lehet, hogy több százezer forintos nyugdíjjal itt élnek közöttünk. Nem tudjuk. Meg kell kérdezni Kubatov Gábort, ő bizonyára hozzáfér az ilyen személyes adatokhoz. Mi nem. Mi nem tudhatjuk, hogy milyen nyugdíjában részesülnek.

Azt gondolom, ez a három legfontosabb, az ügynökkérdések, a kommunista vezetők kizárása és a luxusnyugdíjak, amelyek az antikommunista követeléseink élén állnak. De azért a három a magyar igazság mellett ráadás-ként hadd mondjak egy, már részben szimbolikus, de azt

gondolom, még mindig érdemileg szükséges javaslatot. Ez pedig a kárpótlások kérdése. Ma is szó esett arról, hogy erkölcsi elégtétel, erkölcsi kárpótlás jár akár a kuláküldözés áldozatainak. Kérem szépen, ez nem elég. Gondoljanak csak a holokauszt áldozataira! Ott, na persze, hogy nem érnék be erkölcsi elégtétellel az úgynevezett holokauszt áldozatai. Sőt, már antiszemitizmus is lenne talán, ha azt fogalmaznánk meg, hogy ők érik be az erkölcsi elégtétellel, akár csak az után a sok-sok milliárd után, amit eddig megkaptak. Nem elég ez számukra, még most is a költségvetésben szerepel például az 1947-es párizsi békeszerződésből eredő jóvátétel címén 1,7 milliárd forint, és számtalan hasonló tétel szerte a költségvetésben és annak alrendszeiben.

Azt gondolom, ez rendkívüli kettős mérce, hogy a kommunizmus áldozatainak eközben érdemi kárpótlás nem jár. És miként a holokauszttal kapcsolatosan mindenféle múzeumot, emlékközpontot üzemeltetnek állami pénzekből, addig például az ország egyetlen 1956-os múzeuma, a Pongrácz Gergely által Kiskunmajsán alapított múzeum, amely azóta egy ifjúsági táborral is kibővült, bizony nem kaphat állami támogatást. Idén tett házelnök úr látogatást ott, illetve már tavaly nyáron, de az idei költségvetésben sem támogatták, miként a tavalyi költségvetéshez fűzött módosító javaslatunkat is leszavazták erre vonatkozóan, pedig csak egy néhány tízmillió forintos állami támogatást gondoltunk az ország egyetlen '56-os múzeumának.

Tehát egy országgyűlési határozattal akarják elintézni, holott azt gondoljuk, hogy igenis sokkal inkább szükséges lenne például a fiatalokhoz egy ilyen ifjúsági táboron keresztül eljuttatni '56 üzenetét.

És ha már a szimbólumok felé tértünk, akkor meg kell említeni itt a Szabadság téri szovjet emlékművet, ami szintén sürgősebb feladata lenne az Országgyűlésnek ennek eltávolítása érdekében intézkedni. Azonban erre vonatkozó javaslatunkat is leszavazták már az úgynevezett fülkeforradalmárok egytől egyig. Tarlós Istvánnak volt egy kezdeményezése, hamar kitáncolt mögüle, nyilvánvalóan kormányzati nyomásra, pedig ő is látta, hogy ennek itt már nem volna helye. Az úgynevezett szabadságról elnevezett téren a kommunista megszállók...

ELNÖK: Képviselő úr! Emlékeztetni szeretném, a kuláküldözések idején tönkretett gazdákról folyik a vita. Szíveskedjen ezt figyelembe venni! *(Taps a kormánypárti padsorokban.)* Illő tisztelettel kérem, a saját őseim nevében is. Köszönöm.

NOVÁK ELŐD (Jobbik): A saját nemzetem nevében is szeretnék azokra a mulasztásokra emlékeztetni, amelyek a kulákok emlékét is sértik. Én megértem ezt a nagy tapsot, ami egyedül itt az elmúlt időszakban ezt az elnöki figyelmeztetést érte. Rendkívül kellemetlen az önök számára azt hallgatni, hogy önök társtettesek, tulajdonképpen bűnpártolók is, hiszen a Btk. 269/B. §-a szerint tiltott önkényuralmi jelképnek minősül az a sarló és kalapács, amit itt, ha kilépnek a folyosón, láthatnak, idevetül nem csak az árnyéka, láthatják is azt az önkényuralmi emlékművet, amelyen tiltott önkényuralmi jelkép is közszemlé-

re van téve, ráadásul a legnagyobb pompával. Azt gondolom, ez olyan gyalázat, amelynek mulasztásos jogsértőként, sőt tevőlegesen is részesei annak, hogy ez az emlékmű még itt állhat.

Miként a kommunista utcanévek ügyében is azt kell hogy lássuk, hogy miközben egy ilyen javaslatot tettek, és fürödtek a médiában az antikommunista dicsfényben, utána saját javaslatukat is leszavazták, és miután mi ezt továbbvittük, önök lesöpörték ezt a javaslatot az önkormányzati törvényhez befűzött módosító javaslatok kapcsán. Tehát szerte az országban továbbra is, a kulákok emlékét is sértő módon, elnök úr, azt gondolom, kommunista önkényuralmat dicsőítő utcaelnevezések lehetnek.

És hát legutóbb két hete volt itt az Országgyűlésben napirenden egy szintén ilyen antikommunista frázisokat szépen felvonultató, a kommunista diktatúra által kitelepítettek emlékének megőrkítéséről szóló határozati javaslat, ahol pont a mostani előterjesztővel, Varga Lászlóval volt egy vitám, amit akkor nem sikerült tisztázni, viszont szintén idetartozik. Ezért arra kérem képviselő urat, hogy most adjon erre ebben a vitában választ. Utánanéztam, ezért szó szerint is tudom idézni akkori vitánkat. Én azt idéztem, hogy ön egy rádióműsorban az általam felvetett lusztrációs törvényjavaslat támogatását helyezte kilátásba, csak 2014-et jelölve meg a KDNP számára elfogadható határidőként, tehát a kommunista vezetők jelenlegi közéletből való kitiltását ön elfogadta volna.

Ön erre azt mondta a legutóbbi vitában, hogy „Szeretném helyreigazítani, én a KDNP nevében nem nyilatkozhattam, pláne 2014-re vonatkozóan. Amikor az Ütközőben voltunk, akkor egy bizonyos témáról, a kommunistákról elnevezett utcanévekről vitatkoztunk.” Mondta ezt ön. Kikerestem tehát az Ütköző 2011. november 11-ei adását, amelyben igenis az általam hosszasan ecsetelt kommunista vezetők kizárása után támogatólag fellépve, de azt némileg módosítva ön szó szerint azt mondta, hogy a közéletből való kitiltás a következő választáskor lehetséges, tehát 2014-ben, mert pillanatnyilag akiket megválasztottak, megválasztott törvényes képviselők - szólt az ön indoklása. Ami azt gondolom, kicsit álságos, hiszen miért ne lehetne akár egy megválasztott képviselőt egy törvénymódosítással kitenni innen szépen az Országgyűlésből. De elfogadom, hogy önnek ez az álláspontja. Elfogadtam, és örömmel vették, azt hiszem, a rádióhallgatók is. Tehát ne hitegessük a rádióhallgatókat azzal, hogy majd 2014-ben akár a KDNP ezt a javaslatot már támogatja, vagy már most támogatná 2014-re vonatkozóan. Hiszen azóta is leszavazták, ön is leszavazta ezt a javaslatot.

(23.50)

Sőt, amikor legutóbb ezt felhoztam, hogy miért nyilatkozta ezt a rádióban, amit most szó szerint is idéztem, akkor tulajdonképpen engem próbált meghazudtolni, hogy ön nem is nyilatkozott ilyet. Azt gondolom, hallgassa újra ezt a november 11-ei beszédét, most pedig nagyon örülnek, ha - nem megkövetést várok én itt, hanem azt, hogy végre támogatólag lépjen föl, és mondja itt el az Országgyűlésben, amit a rádióhallgatóknak is elmondott, hogy

2014-től viszont ön már, a KDNP képviselője indokoltnak tartja a kommunista vezetők kizárását tulajdonképpen 2014-től legalább a közéletből.

Nagyon örülnék, ha az ilyen határozati javaslatokon túl tehát érdemi intézkedések is történnének, hiszen az ügynökügyek feltárása ugyanúgy várat magára, mint a kommunista vezetők kizárása, a kommunista luxusnyugdíjak megvonása. Várat magára természetesen a kommunizmus áldozatainak érdemi anyagi kárpótlása is, a kiskunmajsai '56-os múzeum állami támogatása, a Szabadság téri szovjet emlékmű eltávolítása és szerzte az országban számtalan, a kommunistákat dicsőítő közterületi elnevezések eltörlése akár törvényi úton, ahogy arra volt is javaslatunk, csak sajnos leszavazták.

Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Felszólalásra következik Magyar Zoltán, a Jobbik képviselőcsoportjából. Megadom a szót.

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Én most nem a családi érintettségem miatt szólalok fel, pedig - ahogy itt többen az ülésteremben - megtehetném; hanem azért, mert benyújtottunk egy módosító indítványt ehhez a javaslatához, és ugyan ez most nem a részletes vita, mégis értelmét látom, és feladatommak gondolom azt, hogy néhány szóban beszámoljak erről a javaslatról.

Mégpedig arról van szó, hogy az eredeti javaslatban június 29-e, Péter-Pál napja lenne ennek az emléknapnak a napja, ami a betakarítás kezdetének a napja, és a parasztságnak hagyományosan a legnagyobb ünnepe. Úgy gondolom, hogy egy ilyen tragédiáról, mint a kulákküldözés, megemlékezni nem biztos, hogy ezen a napon lenne a legszerencsésebb.

Úgyhogy benyújtottunk ezzel kapcsolatban egy módosító indítványt képviselőtársaimmal, ami minden év június 27-ére tenné ezt a napot, ami egyébként a progresszív mezőgazdasági fejlesztési járulék kivetésének a napja, ami a gyakorlatban azt jelentette, hogy azokra vetették ki, akik a 15 holdat vagy a 150 aranykorona értéket meghaladó birtokkal rendelkeztek, vagyis egyértelműen azokra, akik Rákosi Mátyás szemében és az ő elvtársai szemében kuláknak minősültek. De előre is bocsátanám, hogy természetesen a Jobbik abban az esetben is fogja támogatni ezt a javaslatot, ha ezen módosító indítványunk nem kerül elfogadásra. Ugyanakkor szeretném a kormánypárti képviselőtársaim figyelmét felhívni, hogy esetleg vagy ezt a módosítót, vagy ehhez kapcsolódóan más napot fontoljanak meg. Úgy gondoljuk, hogy az mindenképpen szerencsésebb lenne.

Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Mivel több felszólaló nem jelentkezett, megkérdem Varga László urat, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. Megadom a szót, képviselő úr.

VARGA LÁSZLÓ (KDNP): Köszönöm a szót, és köszönöm mindazoknak a támogatását, akik támogatólag

szóltak az egyéni képviselői javaslatomhoz, azoknak a nevében, akik már nem élnek, meg akik végigszenvedték, családjaik, gyermekeik, unokáik nevében is. Hiszem, hogy az Országgyűlés plénuma is el fogja fogadni.

Mivel Novák Előd nem a témához szólt hozzá, engem froclizott, úgy gondolom, sem a hely, sem a korom, sem ötvenéves polgári tisztem nem teszi lehetővé azt, hogy leálljak vele itt vitatkozni. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Az általános vitát lezárom. Mivel az előterjesztéshez módosító javaslat érkezett, a részletes vitára bocsátásra és a részletes vitára következő ülésünkön kerül sor.

Tisztelt Országgyűlés! Mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk. Most **napirend utáni felszólalások** következnek.

A mai napon napirend utáni felszólalásra jelentkezett Nyikos László képviselő úr, a Jobbik képviselőcsoportjából. Megadom a szót, 5 perces időkeretben.

DR. NYIKOS LÁSZLÓ (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Úgy határoztam közel kétszáz éves parlamenti képviselőiségem után, hogy a napirend utáni műfajt fölhasználok arra, hogy néhány kis előadásban beszéljek a közpénzkezelés hazai elszámoltatási kultúrájának a színvonaláról.

1999-ben az Állami Számvevőszék úgynevezett ikerkooperációs szerződést kötött az Egyesült Királyság számvevőszékével, a National Audit Office-szal, a NAO-val, amely a világ egyik legrégebbi, és mondhatni: talán a legtekintélyesebb számvevőszéke. Az együttműködés első szakasza két évig tartott, és egy zárójelentéssel végződött, amit az Európai Unió is megkapott, tekintettel arra, hogy az előcsatlakozási alaphoz, a PHARE Alaphoz az Európai Unió finanszírozta ezt a kooperációt.

Az utóbbi két évben és az utóbbi hetekben még inkább eszembe jut ennek a kooperációnak a zárójelentése, ami azzal a mondattal végződött, hogy Magyarországon a közjavakkal való elszámoltatás kultúrája rendkívül alacsony színvonalú. Ezt nagyon fájó volt nekem olvasni akkor az angol kollégák tollából. Fájó volt talán azért, mert igaznak tűnt, és még inkább igaznak tűnik a kétéves tapasztalataim birtokában.

Arra jöttem azonban rá, hogy ennek nem lehet egy vagy akár egynéhány okát megjelölni, hanem bővebben kell ezzel foglalkozni, tartalmasabban kell ezzel foglalkozni, mert ennek, azt gondolom, történelmi, társadalmi, politikai és talán magyar mentalitást jellemző okai is vannak. Történelmünk olyan, hogy tatár, török, német, orosz uralkodott fölöttünk. Társadalmunk olyan, hogy egy közel kétszáz éves megkésettiséggel követtük a nyugat-európai demokráciák berendezkedését. Mentálisan talán a legnagyobb magyarra emlékeztetek, aki azt mondta többek között - nemzeti bűneinket egy csokorba kötve -, hogy a közretség az egyik olyan tulajdonsága a magyaroknak, amin változtatni kellene, több más egyéb mellett, amire most nem akarok kitérni. És nem utolsósorban a politikai kultúránk is azok közé az okok közé tartozik,